

Ερμηνεία της εικόνας της Έγερσης του Λαζάρου

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ἡ παράσταση μᾶς μεταφέρει ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη, σέ βράχους. Σ' ἓναν ἀπὸ αὐτούς, ὅπως συνήθιζαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἦταν λαξευμένο τό μνήμα τοῦ Λαζάρου. Δεσπόζει κι ἐδῶ ἡ μορφή τοῦ Χριστοῦ. Βλέπουμε τὴ θλίψη του, ἀλλὰ μαντεύουμε καί τὴ θεότητά του. Τὴν τελευταία προδίδουν, πρῶτο, ἡ μεγαλοπρεπὴς στάση του καί, δεύτερο, τό γεγονός ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι (τούς βλέπουμε στή δεξιὰ ὁμάδα τῶν προσώπων) κοιτάζουν τό Χριστό καί ὄχι τό Λάζαρο. Τό ἓνα χέρι τοῦ Κυρίου κρατᾷ εἰλητό καί τό ἄλλο μέ ἐκφραστική κίνηση ἐκτείνεται πρὸς τό Λάζαρο. Μέ τό πρόσταγμά του ὁ Λάζαρος ἀνασταίνεται. Ἕνας νέος ἀφαιρεῖ τίς ταινίες κι ἓνας ἄλλος σηκώνει τὴν πλάκα τοῦ τάφου. Ἐντυπωσιακές οἱ ἀδελφές τοῦ Λαζάρου. Προσκυνοῦν τὸν Κύριο ἔχοντας στά πρόσωπα τούς χαραγμένους τὴν ἄφατη λύπη τους. Ὡραία παρατηρήθηκε, πῶς «ὅλοι οἱ εἰκονιζόμενοι ἀποτελοῦν, ἀπλὰ καί μόνο, διαφορετικές ἀποχρώσεις καί ψυχολογικές διαβαθμίσεις τοῦ ἴδιου συναισθήματος, τῆς ἴδιας ψυχολογικῆς κατάστασης — τῆς βαθειᾶς εὐλάβειας μπροστὰ στό γεγονός: ἀπὸ τὴν ἡρεμὴ κίνηση τῶν Ἀποστόλων ὡς τό γεμάτο αὐταπάρνηση ὄδυρμό τῆς Μαρίας» (Εἰκόνες τῆς κρητικῆς τέχνης... σ. 364).

Ἔτσι ἡ εἰκόνα μας ἐκτός ἀπὸ τό θεϊκό της στοιχεῖο ἔχει καί τό ἀνθρώπινο. Ἄλλες εἰκόνες, ὅπως τῆς Ἀναλήψεως, τῆς Ἀναστάσεως κ.α. ἔχουν κρυμμένο τό μυστήριό

τους καί φανερό τό συμβολικό τους χαρακτήρα. Ἐδῶ τά πράγματα εἶναι κατανοητά καί φανερά. Ὁ Οὐσπένσκη πού λέει αὐτά, συνοψίζει· «Ἡ εἰκόνα μεταδίδει τήν ἐξωτερική, φυσική πλευρά τοῦ θαύματος, κάνοντάς την προσιτή στήν ἀνθρώπινη ἀντίληψη καί ἔρευνα, ὅπως ὅταν τελέστηκε τό θαῦμα καί ὅπως ἀκριβῶς ἀναφέρεται στά Εὐαγγέλια».

Ἡ παράσταση συγκινεῖ μέ τά πρόσωπα τῶν Ἑβραίων πού ἔτρεξαν νά παρηγορήσουν τίς πονεμένες ἀδελφές του Λαζάρου. Γίνονται αὐτόπτες μάρτυρες τοῦ θαύματος καί πολλοί «θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν».

Ἡ εἰκόνα τῆς Ἑγερσης τοῦ Λαζάρου μᾶς προτρέπει νά θυμηθοῦμε τά βαρυσήμαντα λόγια του Κυρίου· «Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καν ἀποθάνῃ, ζήσεται· καί πᾶς ὁ ζῶν καί πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τόν αἰῶνα» (Ἰω. 11, 25-26).

Του Γκότση Χρήστου